

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА

спеціальність	206 садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	садово-паркове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства

ВИКЛАДАЧ

Познякова Світлана Іванівна

Вища освіта – спеціальність «Біологія»

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво».

Вчене звання - доцент кафедри лісівництва

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 3 навчальних посібників;
- співавторка 8 публікацій, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;
- співавторка колективної монографії;
- досвід роботи у складі НМК 8 років;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0962370753

електронна пошта

s.poznyakova@ukr.net

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування знань у здобувачів вищої освіти щодо положень природно-заповідної справи, ознайомлення з основними категоріями природно-заповідного фонду України, Європейського Союзу та Світу, вивчення основ заповідної справи, спрямованої на збереження біологічного різноманіття рідкісних живих організмів, унікальних і типових екосистем, оволодіння практичними навичками ведення екологічно збалансованого садово-паркового господарства та збереження біологічного різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • розуміння основ природно-заповідної справи у садово-парковому господарстві (ЗК7, 8, 9. ФК1, ПРН6, 14) / тестові завдання, усне опитування • вміння застосовувати знання у професійній та природоохоронній діяльності (ЗК7,12, ФК6, ПРН4, 14)/ тестові завдання, усне опитування • здатність практично застосовувати набуті знання з підбору асортименту рідкісних декоративних рослин, з метою їх поширення та розповсюдження (ЗК10, ФК11, ПРН5, 11)/ тестові завдання, усне опитування • здатність створювати біологічно стійкі, естетично цінні рослинні угруповання на об'єктах садово-паркового господарства з метою збереження біорізноманіття (ЗК10, ФК11, ПРН6) / тестові завдання, усне опитування • здатність використовувати набуті знання з метою виділення та заповідання природоохоронних територій (ЗК8, 10, ФК6,11, ПРН6, 14) / тестові завдання, усне опитування
Обсяг і форми контролю	6 кредитів ECTS (180 годин): 30 годин – лекції, 30 годин – практичні заняття; 30 годин – навчальна практика 90 годин – самостійна робота; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – екзамен
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 4. Володіти базовими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства</p> <p>ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p>
--------------------	--	--------------------------------------	--

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ПРН 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

Лекція 1.	Природно-заповідна справа, предмет, об'єкт, завдання і методи вивчення.	ПЗ 1	Природно-заповідні об'єкти. Історія природно-заповідної справи.	Самостійна робота	<p>Природно-заповідний фонд Полісся.</p> <p>Природно-заповідний фонд Лісостепу.</p> <p>Природно-заповідний фонд Степу.</p> <p>Природно-заповідний фонд Українських Карпат.</p> <p>Природно-заповідний фонд Криму.</p>
Лекція 2.	Сучасна екологічна ситуація. Стан заповідної справи в Україні та країнах ЄС.	ПЗ 2	Законодавство України про природоохоронні території. Закони України “Про природно-заповідний фонд України”. “Про охорону навколишнього природного середовища”.		
Лекція 3.	Природно-заповідний фонд України. Характеристика об'єктів ПЗФ. Біосферні заповідники. Природні заповідники.	ПЗ 3	Характеристика об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення		
Лекція 4.	Класифікації природоохоронних територій. Національні природні парки. Регіональні ландшафтні парки. Заказники	ПЗ 4	Характеристика об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.		
Лекція 5.	Штучно створені об'єкти ПЗФ. Дендропарки. Ботанічні сади. Пам'ятки природи. Пам'ятки садово-паркового мистецтва.	ПЗ 5	Штучно створені об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення.		

Модуль 2. УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІЯМИ ТА ОБ'ЄКТАМИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Лекція 6.	Зелена книга України. Історія створення Зеленої книги України. Основні положення про Зелену книгу України. Рослинні угруповання занесені до Зеленої книги.	ПЗ 6	Рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги.	Самостійна робота	<p>Збереження генофонду, ценофонду, ландшафтних комплексів, сприяння підтриманню екологічної рівноваги.</p> <p>Антропогенні зміни в природному середовищі та їх екологічні наслідки.</p> <p>Рідкісні та зникаючі види рослин і тварин.</p> <p>Екологічна соціологія і її структура.</p> <p>Напрями, форми і методи туристсько-рекреаційної діяльності, природоохоронного просвітництва на базі заповідних територій.</p> <p>Екотуризм і заповідна справа.</p> <p>Зелений туризм.</p>
Лекція 7.	Червона книга України. Закон про Червону книгу України. Історія створення Червоної книги. Рослинний і тваринний світ.	ПЗ 7	Червона книга. Рослини, занесені до Червоної книги України.		
Лекція 8.	Екологічна мережа України. Екологічні ядра, екологічні коридори.	ПЗ 8	Червона книга. Тварини, занесені до Червоної книги України.		
Лекція 9.	Створення та проектування територій природно-заповідного фонду України.	ПЗ 9	Підготовка та подання клопотань для розширення природно-заповідного фонду		
Лекція 10	Відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.	ПЗ 10	Розрахунок розміру шкоди, заподіяної об'єктам природно-заповідного фонду.		

Модуль 3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ

Лекція 11	Міжнародні природоохоронні конвенції та угоди.	ПЗ 11	Міжнародні природоохоронні конвенції	Самостійна робота	<p>Порівняльна оцінка структури природно-заповідного фонду України і світу.</p> <p>Природно-заповідний фонд світу та його оцінка.</p> <p>Транскордонні природоохоронні території.</p> <p>Міжнародні наукові програми з заповідної справи.</p> <p>Міжнародні природоохоронні конвенції.</p>
Лекція 12	Міжнародні природоохоронні організації. Поняття про транскордонні природоохоронні території. Охорона всесвітньої природної спадщини.	ПЗ 12	Історія розвитку заповідної справи у світі (від видової охорони до екологічних засад).		
Лекція 13	13. Різноманіття природоохоронних територій. Концептуальні засади створення і функціонування природоохоронних територій в різних країнах.	ПЗ 13	Природно-заповідний фонд Європи. Рідкісні рослини та тварини		
Лекція 14	Природоохоронні території та об'єкти в країнах Європи та Азії	ПЗ 14	Природно-заповідний фонд Америки. Рідкісні рослини та тварини.		
Лекція 15	Природоохоронні території та об'єкти в країнах Америки, Африки в Австралії	ПЗ 15	Природно-заповідний фонд Африки та Австралії. Рідкісні рослини та тварини.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Заповідна справа в Україні: навч. посібник. / За ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. – К.: Географіка, 2003. – 306 с.
2. Зелена книга України /під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я.П. Дідуха – К.: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
3. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа. Навчальний посібник. – К.: Арістей, 2007. – 480 с.
4. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення / Гол. ред. К.М. Ситник. К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. 332с.
5. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К. : Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
6. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К. : Глобалконсалтинг, 2009.– 600 с.

Методичне забезпечення

1. Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Заповідна справа: навч. посіб. – Х.: НУЦЗУ, 2013. – 204 с.
2. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. /Відомості Верховної Ради України (ВВР) . – 1992. – № 34. – С. 502).
3. Коцюба І.Ю. Тестові завдання із заповідної справи: Навчальний посібник. – Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 80с.
4. Познякова С.І. Природно-заповідна справа: методичні рекомендації до виконання практичних робіт і самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» / С. І. Познякова. – Держ. біотехнолог. ун-т. – Харків, 2021. – 60 с.
5. Пузік В.К. Волощенко В.В., Криштоп Є.А. Заповідна справа: навч. посібник. – Х.: ХНАУ, 2012. – 198 с.
6. Солодкий В.Д., Товажнянський Л.Л., Масікевич Ю.Г., Білокінь М.В. Заповідна справа: підручник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2005. – 288 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.